

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2014

SHRNUTÍ

EDPS

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2014

SHRNUTÍ

**Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět
na otázky týkající se Evropské unie.**

**Bezplatná telefonní linka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů
(někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2015

PDF ISBN 978-92-9242-083-3 ISSN 1831-0443 doi:10.2804/457782 QT-AB-15-001-CS-N

© Evropská unie, 2015

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

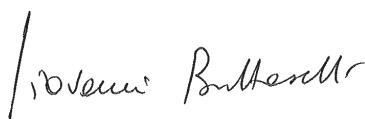
ÚVOD

V posledních letech se ochrana údajů přesunula z okraje do středu politického rozhodování a plánování činností.

V Evropské unii může být v budoucnu na rok 2014 pohlíženo jako na předěl, období, kdy se práva na soukromí a ochranu osobních údajů zakotvená v Listině základních práv skutečně posunula z roviny právní teorie do praxe. Soudní dvůr EU ve svých zásadních rozsudcích týkajících se *směrnice o uchování údajů* a společnosti *Google Spain* vyjádřil povinnost zákonodárců a správců údajů zajistit, aby osobní údaje byly zpracovávány korektně a způsobem, který přiměřeně zohledňuje sledovaný legitimní účel. Jednání o reformě souboru pravidel EU, která probíhají již čtvrtým rokem, se přiblížila k závěru, jelikož Evropský parlament vyslovil jasný souhlas s pozměněným zněním obecného nařízení o ochraně údajů a Rada řeší stěžejní otázky prosazování předpisů a soudržnosti. Mezitím došlo k prohloubení obav z hromadného sledování a současně sílí názor, že je zapotřebí revidovat a vyjasnit parametry toků údajů mezi EU a jejími globálními partnery.

Rok 2014 byl rokem změn pro EU obecně i pro náš úřad. Tato výroční zpráva přináší přehled činností evropského inspektora ochrany údajů a našeho zaměření na zvýšení kapacity subjektů EU, pokud jde o odpovědné zpracování údajů a aktivnější začleňování pravidel a zásad ochrany údajů do tvorby politik. Kromě předběžných kontrol zpracování údajů a kontrol a četných stanovisek a připomínek k politickým iniciativám, zejména připomínek k probíhajícím reformám ochrany údajů, jsme vydali několik klíčových dokumentů s pokyny, které se věnují například právům subjektů údajů, předávání údajů a ochraně údajů v oblasti regulace finančních služeb.

Toto zakotvení ochrany údajů v hlavním směru tvorby politik v EU je poctou klidnému vedení a neúnavnému úsilí Petera Hustinx, jehož desetileté funkční období na postu evropského inspektora ochrany údajů v roce 2014 skončilo, a schopnostem a odhodláním zaměstnanců úřadu. V návaznosti na Peterův odkaz naše priority pro příštích pět let, stanovené v naší strategii zveřejněné v březnu 2015, zahrnují ještě užší spolupráci s vnitrostátními orgány pro ochranu údajů, jakož i Parlamentem a členskými státy, aby Evropská unie vystupovala jednotně, přesvědčivě a konzistentně s cílem chránit práva a zájmy jednotlivců v naší čím dál globalizovanější a digitalizovanější společnosti.

Giovanni Buttarelli
evropský inspektor ochrany údajů

Wojciech Wiewiórowski
zástupce evropského inspektora
ochrany údajů

HLAVNÍ UDÁLOSTI V ROCE 2014

Rok 2014 byl pro evropského inspektora ochrany údajů rokem změn, charakterizovaný odloženým výběrem a jmenováním nového evropského inspektora ochrany údajů a jeho zástupce. Jmenování, která se očekávala na začátku roku, nakonec proběhlo až koncem roku. Přestože nejistota, která z toho vyplývala, ovlivnila celkové plánování činností evropského inspektora ochrany údajů, nadále jsme plnili své úkoly v souladu s našimi povinnostmi stanovenými **nařízením (ES) č. 45/2001**.

Dozor a vynucování

V předchozích letech významnou část naší práce tvořily hlavní činnosti v oblasti dozoru nad zpracováním osobních údajů více než 60 evropskými orgány, institucemi a agenturami a prosazování právních předpisů při zpracování osobních údajů uvedenými subjekty. Hlavní část naší práce v této oblasti tvořily předběžné kontroly, konzultace, stížnosti, kontroly a návštěvy. I přes relativně vysoký počet případů jsme dokázali zlepšit efektivitu pracovních postupů.

Kromě toho jsme v úzké spolupráci s inspektory ochrany údajů jmenovanými v jednotlivých orgánech a institucích EU nadále v průběhu roku usilovali o zvyšování informovanosti a věnovali se poradenství, abychom pomohli propagovat kulturu ochrany údajů v orgánech a institucích EU. Zejména je třeba zmínit:

- **pokyny** týkající se práv jednotlivců (práv subjektů údajů), které byly přijaty v únoru,
- **stanovisko** k předávání údajů přijaté v červenci a
- **pokyny** týkající se střetů zájmů přijaté v prosinci,
- několik setkání se správci údajů zaměřených na konkrétní problémy správních orgánů EU v oblasti ochrany údajů,
- tři konference v Evropské správní škole (EUSA) a jeden workshop pro koordinátory ochrany údajů,

- dvě setkání inspektorů ochrany údajů, která se uskutečnila v červnu a listopadu.

Aktivnější politické poradenství

V roce 2014 jsme přezkoumali způsob, jakým plníme svoji zákonnou povinnost poskytovat poradenství orgánům a institucím. Ve **strategickém dokumentu** z června, „The EDPS as an advisor to EU institutions on policy and legislation: building on ten years of experience“ [Evropský inspektor ochrany údajů jako poradce pro orgány a instituce EU v oblasti politiky a právních předpisů: vycházíme z desetileté praxe], jsme opětovně poukázali na naše zásady nestrannosti, integrity, transparentnosti a pragmatismu a široké, inkluzivní a proaktivní vztahy se zúčastněnými stranami. Naším cílem je vytvořit kulturu odpovědnosti ve všech orgánech a institucích EU prostřednictvím školení a všeobecných pokynů i pokynů zaměřených na jednotlivá odvětví, abychom orgánům a institucím umožnili přijímat informovaná rozhodnutí v souvislosti s dopadem nových návrhů právních předpisů na ochranu údajů. Již jsme se začali zaměřovat na vztahy s méně obeznamnými partnery, včetně Generálního ředitelství pro vnitřní trh a služby (GŘ MARKT) Evropské komise a předsednictví Rady, která si jsou stále více vědoma významu ochrany údajů. Kromě toho jsme začali pravidelně spolupracovat a sdílet informace s Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) a mezinárodními orgány, včetně Rady Evropy.

V březnu 2014 jsme zahájili analýzu interakce mezi právem v oblasti ochrany údajů, právem v oblasti hospodářské soutěže a právem v oblasti ochrany spotřebitele zveřejněním předběžného stanoviska k **soukromí a konkurenceschopnosti v éře dat velkého objemu**. Diskuse k tomuto tématu byla zahájena na workshopu v červnu 2014 za účasti odborníků ze všech tří oblastí práva z EU a Spojených států.

Na základě konstruktivního a cíleného dialogu s orgány a institucemi jsme se konkrétně zavázali k vypracování „souboru politických nástrojů“ – včetně tematických pokynů a pokynů pro jednotlivá odvětví – abychom politikům a zákonodárcům poskytli rady ohledně významu základních práv na soukromí a ochranu údajů v konkrétních odvětvích.

První z těchto nástrojů jsme předložili v listopadu 2014. Tento nástroj se zaměřoval na regulaci finančních služeb, tedy oblast, která byla v posledních letech podrobena intenzivní legislativní reformě. Naše pokyny pro jednotlivá odvětví vycházely z informací získaných v rámci semináře, který pořádalo GR MARKT v únoru 2014.

Směrem k novému právnímu rámci pro ochranu údajů: Konec na dohled?

Reforma rámce pro ochranu údajů v posledních letech pro zákonodárce EU představuje jednu z největších a nejsložitějších výzev. Na vnitrostátní, evropské i mezinárodní úrovni panuje velký zájem o vývoj dvou návrhů – návrhu obecného nařízení o ochraně údajů a návrhu směrnice o osobních údajích zpracovávaných za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů. Evropský inspektor ochrany údajů v průběhu stěžejních jednání, která se uskutečnila v roce 2014, dále úzce spolupracoval s Parlamentem, Radou a Komisí.

Spolupráce

V roce 2014 jsme stejně jako v roce 2013 zajišťovali sekretariát pro novou koordinační skupinu pro dozor nad Schengenským informačním systémem II (SIS II) a předsedali koordinačním skupinám pro dozor nad systémy EURODAC, VIS (Vízový informační systém) a CIS (celní informační systém).

Zároveň jsme nadále aktivně přispívali k činnosti pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29 (dále jen „pracovní skupina zřízená podle článku 29“), a to v roli zpravodaje u opatření navazujících na stanovisko k oprávněným zájmům (konzultace se zúčastněnými stranami a analýza jejich příspěvků) a spoluzpravodaje u stanoviska ke sledování elektronické komunikace pro zpravodajské účely a pro účely národní bezpečnosti a souvisejícího pracovního dokumentu i u dokumentu o mezinárodní dohodě o koordinaci prosazování předpisů.

Vývoj technologií a ochrana údajů

Mezi témata, kterými jsme se v roce 2014 zabývali, patřil dopad většího rozšíření připojených

mobilních zařízení a vyšší počet bezpečnostních incidentů. O těchto tématech a dalším technologickém vývoji jsme informovali ve [zpravodajích](#) evropského inspektora ochrany údajů.

Technologickými aspekty jsme se zabývali také v politických stanoviscích a připomínkách a rozhodnutích v oblasti dozoru i v pokynech, např. pokyny týkající se elektronické komunikace, které byly distribuovány za účelem konzultace v roce 2014.

V roce 2014 jsme zřídili laboratoř politiky v oblasti informačních technologií evropského inspektora ochrany údajů s vybavením a nástroji, pomocí nichž lze posuzovat vlastnosti určitých produktů nebo systémů z hlediska ochrany soukromí, které používáme v rámci naší činnosti v oblasti dozoru.

Laboratoř IT je již v provozu a doplní ji mobilní souprava IT, která umožní provádění ukázek na místě, experimentů nebo technických zkoušek na místě při kontrolách a auditech.

Dále jsme se zaměřili na ochranu údajů a soukromí z technického hlediska. V roce 2014 jsme ve spolupráci s vnitrostátními orgány pro ochranu údajů, vývojáři a výzkumnými pracovníky z průmyslové i akademické sféry a občanské společnosti spustili síť [IPEN](#) (Internet Privacy Engineering Network). Cílem této iniciativy je vyvíjet technické postupy, které zohledňují problematiku ochrany soukromí a podporují inženýry, aby mechanismy ochrany soukromí integrovali do internetových norem, služeb a aplikací.

První [workshop](#) IPEN byl uspořádán dne 26. září 2014 v Berlíně ve spolupráci s několika orgány pro ochranu údajů a dalšími organizacemi. Workshop byl koncipován tak, aby poskytl praktické rady ohledně zjišťování nedostatků v ochraně soukromí ve stávajících technologiích a vývoje užitečných řešení. V roce 2015 se síť bude dále rozšiřovat a pokračovat v činnostech zahájených v roce 2014.

Soudní věci

Co se týče soudních aktivit, Soudní dvůr nám povolil zasáhnout do řízení a obdrželi jsme písemné prohlášení v odvolací věci C-615/13 P, kterou podaly ClientEarth a PAN Europe a která se týkala transparentnosti / přístupu k dokumentům.

Informace a komunikace

Informační a komunikační činnosti hrají významnou úlohu při zvyšování povědomí o evropském inspektorovi ochrany údajů, jeho mandátu, politikách a rozhodnutích.

V roce 2014 jsme práci evropského inspektora ochrany údajů propagovali na řadě akcí, např. v lednu na Dni ochrany údajů, v květnu na Dni otevřených dveří EU a na čtyřech poledních konferencích v Evropské správní škole (EUSA).

V rámci svých pravomocí jsme odpověděli na 132 písemných žádostí občanů o informace, 38 písemných žádostí tisku o informace a 42 žádostí tisku o rozhovor.

Do konce roku 2014 dosáhl počet subjektů přihlášených k odběru našeho zpravodaje 2 373 a počet subjektů, které nás sledují na Twitteru, 2 000. Internetové stránky evropského inspektora ochrany údajů zaznamenaly 194 637 návštěv a v našich prostorách jsme přivítali sedm studijních návštěv. Všechny tyto úspěchy podporují názor, že se čím dál tím více stáváme institucí, na kterou se lidé obracejí v otázkách ochrany údajů na úrovni EU.

Opravný rozpočet v oblasti lidských zdrojů

V roce 2014 byl evropskému inspektorovi ochrany údajů přidělen rozpočet ve výši 8 018 796 EUR, což oproti rozpočtu na rok 2013 představuje 4,66% nárůst.

V roce 2014 jsme nadále usilovali o dodržování politiky EU v oblasti konsolidace a přijímání úsporných opatření a přísně se drželi zaměření navržených Komisí. Návrh našeho rozpočtu nicméně musel zahrnovat prostředky nezbytné pro dodržování zákonných povinností spojených s koncem mandátu členů úřadu evropského inspektora ochrany údajů.

Realizovali jsme politiku úsporných opatření, kterou doporučila Komise, a to snížením nebo zmrazením valné většiny našich prostředků na 0 % pro třetí rok a provedením značných škrťů u klíčových rozpočtových položek, jako jsou překlady (-17 %), publikace (-25 %) a činnosti institucí (-17 %).

Vlivem zpoždění výběrového řízení na členy nového týmu inspektorů byl v červnu 2014

předložen opravný rozpočet pro vrácení nevyčerpaných prostředků (v důsledku dočasného prodloužení mandátu) do souhrnného rozpočtu EU.

V roce 2014 míra plnění rozpočtu překročila cílovou hodnotu 85 %.

Rok 2014 byl úspěšným rokem obzvláště v oblasti lidských zdrojů. Na jednu stranu v lednu 2014 vstoupil v platnost nový služební řád, což si vyžádalo aktualizaci mnoha prováděcích opatření. Kompletní soubor prováděcích pravidel byl přijat před koncem roku.

Na druhou stranu byla přijata řada důležitých politických dokumentů, zejména nová politika vzdělávání a rozvoje a její realizace, dva pilotní projekty a dokumenty o DNA, stresu a interní komunikaci. Byl také přijat nový kodex chování zaměstnanců úřadu evropského inspektora ochrany údajů, který byl následně zaměstnancům představen.

Hlavní údaje o činnosti evropského inspektora ochrany údajů v roce 2014

- 144 přijatých stanovisek k předběžné kontrole, 26 stanovisek k jiným kontrolám než předběžným
- 110 přijatých stížností, 39 přípustných
- 48 konzultací týkajících se správních opatření
- 4 provedených kontrol na místě a 4 uskutečněné návštěvy
- 2 zveřejněné pokyny, 1 stanovisko
- 14 vydaných stanovisek k návrhům právních předpisů a 1 předběžné stanovisko
- 13 vydaných souborů formálních připomínek
- 33 vydaných souborů neformálních připomínek

Strategie na období 2013–2014

V naší strategii na období 2013–2014 jsme stanovili řadu strategických cílů, abychom pomohli zvýšit dopad našich klíčových činností na ochranu údajů na evropské úrovni. Abychom byli schopni vyhodnotit výsledky, které jsme dosáhli při plnění těchto cílů, určili jsme činnosti, které hrají klíčovou úlohu při dosahování našich cílů. Související klíčové ukazatele výkonnosti (KPI, z angl. key performance indicator) uvedené v tabulce nám pomáhají sledovat a případně upravit dopad naší práce a efektivitu využívání zdrojů.

V této kapitole informujeme o provádění našich činností v roce 2014 v souladu se strategickými cíli a akčním plánem stanoveným ve strategii na období 2013–2014. Činnosti vykonávané v rámci akčního plánu shrnuje obecný přehled za rok 2014 výše.

Výsledky celkově dokládají pozitivní trend, pokud jde o provádění našich činností. Strategie je ve značné míře realizována a v této fázi nejsou nutná žádná nápravná opatření.

Kromě toho si přijetí strategie na období 2015–2019 v březnu 2015 vyžádá hodnocení klíčových ukazatelů výkonnosti, aby zohledňovaly cíle a priority nové strategie. To znamená, že může být přidán jeden či několik nových klíčových ukazatelů výkonnosti, aby byla zajištěna jejich soudržnost a relevance, které budou před zveřejněním podrobeny důkladné interní konzultaci.

Tento přehled obsahuje stručný popis klíčových ukazatelů výkonnosti a metod výpočtu.

Ve většině případů jsou ukazatele srovnávány s původním cílem. U tří ukazatelů stanoví výsledky pro rok 2013 referenční hodnotu pro rok 2014.

Strategické cíle se odrážejí v klíčových ukazatelích výkonnosti takto:

1. Prosazovat *kulturu ochrany údajů* v orgánech a institucích EU, aby si byly vědomy svých

povinností a aby nesly odpovědnost za dodržování požadavků na ochranu údajů.

KPI č. 1, 2 a 3. Všechny cíle byly splněny.

2. Zaručit, že normotvůrci EU (Komise, Parlament, Rada) jsou si vědomi požadavků na ochranu údajů a začleňují otázky ochrany údajů do nových právních předpisů.

KPI č. 4 a 5. Cíle pro KPI č. 5 bylo dosaženo.

Výsledky pro KPI č. 4 odpovídají z hlediska formálních a neformálních připomínek výsledkům za rok 2013, počet stanovisek byl však v roce 2014 nižší. Bylo to způsobeno jednak vyšší mírou selektivity a jednak tím, že několik iniciativ Komise, na které jsme poukázali, Komise buď zrušila, nebo odložila (například jednání GR TAXUD se Světovou obchodní organizací a Ruskem).

3. Zlepšit dobrou spolupráci s orgány pro ochranu údajů, zejména s pracovní skupinou zřízenou podle článku 29, aby byla zaručena větší důslednost při ochraně údajů v EU.

Výsledky za rok 2013 určují cíl pro KPI č. 6. Výsledky v roce 2014 cíl značně překročily, a byly proto velkým úspěchem.

KPI č. 7 se týká strategických cílů 1, 2 a 3. Cíl byl podstatně překročen.

4. Vytvořit účinnou komunikační strategii.

Výsledky za rok 2013 určují cíl pro KPI č. 8. V tomto ohledu se počet návštěv internetových stránek evropského inspektora ochrany údajů v roce 2014 snížil. Hlavním důvodem bylo odložené jmenování nových inspektorů. Během ročního prodloužení mandátu bylo přijato méně nových rozhodnutí a zahájeno méně nových projektů, což se promítlo v zájmu o návštěvy našich internetových stránek.

5. Zlepšit využívání lidských, finančních, technických a organizačních zdrojů evropského inspektora ochrany údajů (prostřednictvím odpovídajících procesů, pravomocí a znalostí).

KPI č. 9 a 10. Oba cíle byly splněny.

KPI	Popis	Výsledky za rok 2013	Výsledky za rok 2014	Cíl
KPI 1	Počet uskutečněných kontrol/návštěv Měření: srovnání s cílem	3 návštěvy 8 kontrol	4 návštěvy 4 kontroly	minimálně 8
KPI 2	Počet informačních a vzdělávacích iniciativ v orgánech a institucích EU, které jsme pořádali nebo spolupořádali (workshopy, zasedání, konference, školení a semináře) Měření: srovnání s cílem	4 školení 4 workshopy (3 ve spolupráci s ITP)	8 (3 v EUSA, 1 pro koordinátory ochrany údajů, 2 pro inspektory ochrany údajů, 1 v Evropském institutu veřejné správy, 1 v GR COMM)	8 (workshopů + školení)
KPI 3	Úroveň spokojenosti inspektorů a koordinátorů ochrany údajů se školením a pokyny Měření: průzkum spokojenosti inspektorů a koordinátorů ochrany údajů proveden při každém uspořádaném školení nebo vydaném pokynu	Základní školení inspektorů ochrany údajů: 70 % kladná zpětná vazba Školení zaměstnanců agentury EDA: 92 % kladná zpětná vazba	100 %	60 % kladná zpětná vazba
KPI 4	Počet formálních a neformálních stanovisek, které evropský inspektor ochrany údajů poskytl zákonodárným orgánům Měření: srovnání s předchozím rokem	Stanoviska: 20 Formální připomínky: 13 Neformální připomínky: 33	Stanoviska: 15 Formální připomínky: 13 Neformální připomínky: 33	2013 jako referenční období
KPI 5	Míra provádění položek na našem seznamu politických otázek, které jsme vybrali k realizaci Měření: procento červeně označených iniciativ (u nichž vypršela lhůta pro připomínky) provedených, jak bylo plánováno v seznamu pro rok 2013	90 % (18/20)	89 %	90 %
KPI 6	Počet případů řešených pracovní skupinou zřízenou podle článku 29, k nimž evropský inspektor ochrany údajů předložil zásadní písemný příspěvek Měření: srovnání s předchozím rokem	13	27	2013 jako referenční období
KPI 7	Počet případů, v nichž se poskytují pokyny ohledně technologického vývoje Měření: srovnání s cílem	21	58	20
KPI 8	Počet návštěv internetových stránek evropského inspektora ochrany údajů Měření: srovnání s předchozím rokem	293 029 (+ 63 % ve srovnání s rokem 2012)	194 637	2013 jako referenční období
KPI 9	Míra plnění rozpočtu Měření: objem plateb zpracovaných během roku vydělený rozpočtem na daný rok	84,7 %	85,8 %	85 %
KPI 10	Míra uspořádaných školení pro zaměstnance evropského inspektora ochrany údajů. Měření: skutečný počet dnů školení vydělený odhadovaným počtem dnů školení	85 %	87,4 %	80 %

DOZOR A VYNUCOVÁNÍ

Jednou z hlavních úloh evropského inspektora ochrany údajů je provádět nezávislý dozor nad zpracováním údajů uskutečňovaným evropskými orgány či institucemi. Právní rámec je tvořen nařízením (ES) č. 45/2001 o ochraně údajů, které stanoví řadu povinností pro ty, kdo údaje zpracovávají, ale rovněž řadu práv pro ty, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány.

K úkolům v rámci dozoru patří úkoly počínaje poradenstvím a podporou pro inspektory ochrany údajů prostřednictvím předběžné kontroly rizikových zpracování údajů a prováděním šetření konče, a to včetně kontrol na místě a vyřizování stížností. Další poradenské činnosti pro správní orgány EU mohou být poskytnuty ve formě konzultací ohledně správních opatření nebo zveřejňování tematických pokynů.

Náš strategický cíl

Prosazovat „kulturu ochrany údajů“ v orgánech a institucích EU, aby si byly vědomy svých povinností a aby nesly odpovědnost za dodržování požadavků na ochranu údajů.

Inspektoři ochrany údajů

V roce 2014 jsme obdrželi oznámení o jmenování 9 nových inspektorů ochrany údajů v orgánech a institucích EU.

Zúčastnili jsme se setkání inspektorů ochrany údajů konaného v červnu v Bruselu (které pořádaly Evropský parlament a Evropská komise) a v listopadu v Soluni (které pořádalo Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání, CEDEFOP).

Na červnovém setkání jsme předložili aktualizované informace o reformě právních předpisů EU o ochraně údajů a příslušné judikatuře v této oblasti. Setkání bylo též vhodnou příležitostí k představení našich pokynů o právech subjektů údajů. Na základě této prezentace se rozpoutala rozsáhlá diskuse o tom, jak tyto požadavky řešit v praxi.

Setkání ve středisku CEDEFOP bylo příležitostí k zamyšlení nad novým mandátem evropského inspektora ochrany údajů a úlohou inspektorů ochrany údajů na mezinárodní scéně. Na tomto setkání jsme také představili naše stanovisko

k předávání údajů, které jsme přijali v červenci 2014, a pokyny týkající se střetů zájmů, přičemž oba dokumenty vedly k zajímavým debatám. Velmi oceněny byly rovněž aktualizované informace o bezpečnostních a technologických problémech, zejména zkušenosti evropského inspektora ochrany údajů týkající se používání cloudu a řešení porušení bezpečnosti. Poukázali jsme také na několik významných problémů, které jsme museli v rámci práce v oblasti dozoru a prosazování předpisů řešit, například postup konzultací v CCA (z franc. *Collège des Chefs d'administration*, sboru vedoucích správních útvarů), zapojení inspektorů ochrany údajů do řešení stížností a význam zdokumentování odložení práv v souladu s článkem 20 nařízení.

V červnu 2014 jsme u příležitosti setkání inspektorů ochrany údajů uspořádali školení pro inspektory ochrany údajů. Uskutečnila se také individuální setkání zaměstnanců úřadu evropského inspektora ochrany údajů s některými inspektory ochrany údajů zaměřená na otázky, v nichž inspektoři potřebovali poradit. Konkrétní potřeby inspektorů ochrany údajů pomohlo řešit také zavedení poradenských návštěv.

V reakci na rostoucí počet telefonických dotazů jsme zřídili linku pomoci pro inspektory ochrany údajů, na níž je ve stanovených úředních hodinách v týdnu k dispozici zaměstnanec úřadu evropského inspektora ochrany údajů. Linka pomoci nám umožňuje rychle a neformálně odpovídat na jednoduché dotazy inspektorů ochrany údajů a posiluje dobrou spolupráci a komunikaci mezi námi a komunitou inspektorů ochrany údajů z orgánů a institucí EU. V roce 2014 linka pomoci zaznamenala v průměru přibližně 4 hovory měsíčně.

Předběžné kontroly

Velké množství rizikových zpracování údajů, která nám byla oznámena (80 % v roce 2014), se týkalo správních postupů, jež se vztahují na všechny orgány a instituce EU, jako je nábor zaměstnanců, jejich roční hodnocení nebo provádění správních šetření.

Jelikož jsme v letech 2013 a 2014 obdrželi značný počet oznámení a ještě větší počet doporučení, vypracovali jsme kritéria, která nám pomohou dosáhnout větší selektivity, co se týče doporučení, na základě nichž budeme přijímat příslušná opatření.

Díky této selektivě se můžeme zaměřit na řízení rizikových zpracování údajů. Na základě našich dalších doporučení přijímají potřebná opatření inspektoři ochrany údajů příslušného orgánu nebo instituce v souladu se zásadou odpovědnosti.

Provádění předběžných kontrol poskytuje systematický způsob zjišťování informací o činnostech orgánů a institucí EU a umožňuje evropskému inspektorovi ochrany údajů porozumět způsobům uplatňování nebo nedostatkům při uplatňování zásad ochrany údajů. Předběžné kontroly pro nás představují zdroj informací. Velké množství vydaných stanovisek pomáhá vytvářet další nástroje dozoru, jako jsou kontroly, průzkumy, šetření, návštěvy zaměřené na dodržování předpisů a poradenské návštěvy.

V roce 2014 jsme obdrželi 80 oznámení o předběžné kontrole, přičemž jedno bylo následně staženo. Pokročili jsme i z hlediska dosud nevyřízených oznámení *ex-post* obdržených v roce 2013.

V roce 2014 jsme vydali 144 stanovisek k předběžné kontrole (nárůst zhruba o 58 % oproti roku 2013) a 26 stanovisek k jiným kontrolám než předběžným (24% nárůst oproti roku 2013)¹. Celkem jsme řešili 185 oznámení, přičemž v souvislosti s některými z nich byla vydána společná stanoviska. Analyzovali jsme řadu různých problémů; o některých informuje plně znění této zprávy.

Stížnosti

Jednou z hlavních povinností evropského inspektora ochrany údajů, stanovenou nařízením (ES) č. 45/2001, je „vyslechnout a posoudit stížnosti“, jakož i „provádět vyšetřování buď z vlastního podnětu, nebo na základě stížnosti“ (článek 46).

V roce 2014 evropský inspektor ochrany údajů obdržel 110 stížností, což představuje nárůst zhruba o 41 % oproti roku 2013. 72 z nich bylo nepřijatelných, většina se týkala zpracování údajů na vnitrostátní úrovni, a nikoli zpracování údajů orgánem či institucí EU.

Zbývajících 39 stížností vyžadovalo důkladné šetření (nárůst přibližně o 30 % oproti roku 2013). Kromě

¹ Jestliže evropský inspektor ochrany údajů obdrží oznámení týkající se zpracování údajů, které nespadá do působnosti článku 27, může přesto vydávat doporučení.

toho bylo ke dni 31. prosince 2014 18 přípustných stížností, které byly předloženy v předchozích letech (3 v roce 2011, 3 v roce 2012 a 12 v roce 2013), stále předmětem šetření, přezkumu či navazujících kroků.

Sledování dodržování předpisů

Evropský inspektor ochrany údajů odpovídá za sledování a zajišťování uplatňování nařízení (ES) č. 45/2001. Sledování se provádí několika způsoby: prostřednictvím pravidelných pololetních obecných přehledů nebo cílenějšího sledování, jako je návštěva nebo kontrola.

Nedávno jsme zavedli nový typ návštěv na místě označovaný jako **poradenské návštěvy**. Jedná se o návštěvy, kdy jsou dva zaměstnanci úřadu evropského inspektora ochrany údajů jmenováni poradci na místě. Tento typ návštěvy představuje praktický nástroj pro řešení konkrétních problémů, zvyšování povědomí, zlepšování spolupráce a posilování odpovědnosti příslušného subjektu. V jednom případě jsme v návaznosti na poradenskou návštěvu na krátkou dobu na místo **vyslali** zaměstnance úřadu evropského inspektora ochrany údajů.

Od ledna do prosince 2014 jsme navštívili čtyři agentury EU: Evropský investiční fond, Satelitní středisko EU, Agenturu pro evropský GNSS a Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti.

V roce 2014 jsme pokračovali v provádění kroků navazujících na předchozí kontroly. Dále jsme uskutečnili kontrolu v agentuře Frontex a v Evropském parlamentu a kontrolu zaměřenou na údaje týkající se zdraví v Evropské komisi a Radě.

Konzultace o správních opatřeních

Evropský inspektor ochrany údajů vydává stanoviska k záležitostem ochrany údajů na základě žádosti orgánu nebo instituce EU, nebo z vlastní iniciativy. Evropský inspektor ochrany údajů může poskytnout stanovisko k rozhodnutí nebo jinému správnímu aktu s **obecnou působností**, který se týká zpracování osobních údajů dotčenou institucí /dotčeným orgánem EU (čl. 28 odst. 1). Evropský inspektor ochrany údajů může též poskytovat poradenství v případech týkajících se **konkrétního zpracování údajů nebo konkrétních dotazů** k výkladu nařízení (čl. 46 písm. d)).

Na správu konzultací se vztahuje zásada **odpovědnosti**. Orgány a instituce EU by měly nejprve vyhledat interní poradenství u svého inspektora ochrany údajů, a tedy zapojit svého inspektora ochrany údajů do tvorby opatření, která mají vliv na právo na ochranu údajů. Pokud inspektor ochrany údajů nemůže poskytnout vhodné řešení, je možné konzultovat evropského inspektora ochrany údajů. Konzultace se musí týkat **nových** nebo **složitých otázek** (v dané oblasti neexistuje obdobný případ z minulosti, chybí teorie nebo není jasná definice některých pojmů nařízení).

V roce 2014 jsme obdrželi ke konzultaci 48 případů týkajících se správních opatření. Zkoumali jsme řadu různých problémů; o některých informuje plné znění této zprávy.

Pokyny týkající se ochrany údajů

V únoru 2014 jsme zveřejnili **pokyny týkající se práv jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů**.

Obsah pokynů vychází ze stanovisek evropského inspektora ochrany údajů v oblasti práv subjektů údajů, která byla zpracována v rámci série stanovisek evropského inspektora ochrany údajů ke zpracování údajů v EU. Pokyny popisují naše stanoviska a doporučení týkající se příslušných zásad nařízení č. 45/2001 a poskytují informace o současných osvědčených postupech a dalších relevantních otázkách. Poukazují například na široké pojetí osobních údajů v nařízení, podle kterého se osobními údaji rozumí mnohem více než jen jméno konkrétní osoby.

Dne 14. července 2014 jsme přijali **stanovisko k předávání údajů**, jehož účelem bylo poskytnout orgánům a institucím EU pokyny k výkladu a uplatňování pravidel stanovených v nařízení (ES) č. 45/2001 při předávání osobních údajů na mezinárodní úrovni.

Naše pokyny se zaměřují hlavně na metodickou analýzu, kterou musí orgány a instituce provést před předáním osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím.

Pro usnadnění práce **správců údajů** a **inspektorů ochrany údajů** při uplatňování těchto pravidel jsou uvedeny příklady i kontrolní seznam kroků, podle nichž je třeba při uplatňování článku 9 nařízení č. 45/2001 postupovat. Dokument dále obsahuje

příslušné informace o úlohách evropského inspektora ochrany údajů v oblasti dozoru a prosazování předpisů v souvislosti s předáváním údajů.

V prosinci 2014 jsme zveřejnili **pokyny týkající se shromažďování, zpracování a zveřejňování osobních údajů v souvislosti s prohlášeními, která se týkají řešení střetů zájmů v orgánech a institucích EU**. Pokyny orgánům a institucím EU poskytují praktický návod, jak dodržovat pravidla ochrany údajů a najít rovnováhu mezi veřejným zájmem transparentnosti a právy jednotlivce na ochranu soukromí a osobních údajů. Toto hledání rovnováhy může orgánům a institucím pomoci při posilování důvěry veřejnosti i vlastních zaměstnanců.

V rámci procesu zajištění větší odpovědnosti orgánů a institucí EU rádi inspektorům a koordinátorům ochrany údajů a správcům údajů poskytujeme **školení a pokyny**, aby lépe chápali zásady ochrany údajů a své případné povinnosti.

Dne 28. ledna 2014 jsme se v rámci Dne ochrany údajů EU zúčastnili setkání koordinátorů ochrany údajů v sídle Evropské komise a informovali jsme o nařízení (ES) č. 45/2001 v souvislosti se současnou reformou obecného rámce pro ochranu údajů. Byla to příležitost zamyslet se spolu s koordinátory ochrany údajů nad specifiky nařízení jako nástroje pro veřejnou službu EU a případnými zlepšeními, která by byla při revizi tohoto nástroje vítána.

Dne 13. června 2014 jsme uspořádali obecné školení pro inspektory ochrany údajů z orgánů a institucí EU se zaměřením na vyplňování formuláře oznámení.

Dále jsme na žádost poskytli speciální školení zaměstnancům několika agentur (FRONTEX) nebo jejich inspektorům ochrany údajů (ECDC, EUISS, EIF) a jedno školení stážistům Rady, Výboru regionů a Hospodářského a sociálního výboru.

V červnu a prosinci 2014 jsme přednesli prezentace na kurzech odborné přípravy pořádaných Evropským institutem veřejné správy v Maastrichtu, kterých se zúčastnili inspektoři a koordinátoři ochrany údajů a správci údajů. Hovořili jsme o specifikách nařízení (ES) č. 45/2001, úloze evropského inspektora ochrany údajů v souvislosti s dozorem a prosazováním předpisů a představili dvě případové studie, jednu o předávání osobních údajů na mezinárodní úrovni a druhou o právu na přístup k údajům v souvislosti se stížnostmi.

POLITIKA A KONZULTACE

Evropský inspektor ochrany údajů poskytuje orgánům a institucím Evropské unie poradenství ohledně otázek ochrany údajů v řadě oblastí politiky. Tato poradní úloha souvisí s návrhy nových právních předpisů a s dalšími iniciativami, které mohou mít vliv na ochranu osobních údajů v EU. Konzultace má většinou podobu formálního stanoviska, evropský inspektor ochrany údajů však může poskytovat pokyny i ve formě připomínek či strategických dokumentů.

Náš strategický cíl

Zaručit, že normotvůrci EU (Komise, Parlament, Rada) jsou si vědomi požadavků na ochranu údajů a začleňují otázky ochrany údajů do nových právních předpisů.

Priority v roce 2014

S ohledem na konkrétní iniciativy náš „seznam“ na rok 2014 počítal s pěti klíčovými oblastmi strategického významu pro ochranu údajů. Naše práce v těchto oblastech je shrnuta níže (podrobnější informace jsou k dispozici v plném znění zprávy).

- Směrem k novému právnímu rámci pro ochranu údajů
- Obnovení důvěry v globální toky údajů po aféře s programem PRISM
- Iniciativy k podpoře hospodářského růstu a Digitální agenda
- Další rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva
- Reforma finančního sektoru

Směrem k novému právnímu rámci pro ochranu údajů: Konec na dohled?

Reforma rámce pro ochranu údajů v posledních letech pro zákonodárce EU představuje jednu z největších a nejsložitějších výzev. Na vnitrostátní, evropské i mezinárodní úrovni panuje velký zájem

o vývoj dvou návrhů – návrhu obecného nařízení o ochraně údajů a návrhu směrnice o osobních údajích zpracovávaných za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů. Evropský inspektor ochrany údajů v průběhu stěžejních jednání, která se uskutečnila v roce 2014, dále úzce spolupracoval s Parlamentem, Radou a Komisí.

Obnovení důvěry v globální toky údajů po aféře s programem PRISM

Hromadné sledování občanů EU zpravodajskými službami a donucovacími orgány, které vyšlo najevo v roce 2013, zcela jasně bylo porušením práv jednotlivců na soukromí a ochranu osobních údajů. Evropský inspektor ochrany údajů vystoupil na veřejném slyšení Výboru pro občanské svobody Evropského parlamentu v říjnu 2013 a zdůraznil vážné obavy a nutnost, aby EU prosazovala kontrolu nad naším soukromím. Toto sdělení jsme rozvedli ve stanovisku ze dne 20. února 2014 ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě s názvem „Obnovení důvěry v toky údajů mezi EU a USA“. Vyjádřili jsme podporu zákona na ochranu soukromí ve Spojených státech a vyzvali k podpoře mezinárodních norem ochrany soukromí spolu s urychleným přijetím reforem rámce pro ochranu údajů v EU.

Iniciativy k podpoře hospodářského růstu a Digitální agenda

Evropský inspektor ochrany údajů se konstruktivně zapojuje do vývoje široké škály politik, od hospodářské soutěže a ochrany spotřebitele, přes správu internetu, fungování vnitřního trhu, jednotný digitální trh po celní správu a zemědělství. Rovněž úzce sledujeme vývoj týkající se dohody o bezpečném přístavu a jednání Komise o nových obchodních dohodách (např. transatlantické obchodní a investiční partnerství, dohoda o obchodu se službami (TISA)), pokud jde o jejich možný dopad na ochranu soukromí a osobních údajů.

Další rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva

V roce 2014 i s ohledem na řadu konkrétních iniciativ, jako je budoucnost Europolu, Eurojustu a zřízení úřadu veřejného žalobce, kontrola zbraní a zmrazování majetku, EU hodnotila výsledky dosažené při vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Nadále jsme se aktivně podíleli na utváření tohoto rozsáhlého programu.

Reforma finančního sektoru

Evropský inspektor ochrany údajů rozvíjel své odborné znalosti v oblasti uplatňování norem pro ochranu údajů při navrhování a provádění regulace finančních služeb. Vydali jsme první soubor pokynů pro tento sektor a poskytovali poradenství ke konkrétním navrhovaným opatřením v oblastech práv akcionářů, odolnosti bankovního systému a transparentnosti při obchodování s cennými papíry.

SPOLUPRÁCE

Evropský inspektor ochrany údajů spolupracuje s jinými orgány pro ochranu údajů s cílem podporovat konzistentní ochranu údajů v celé Evropě. Tato úloha v oblasti spolupráce se týká rovněž spolupráce s orgány dozoru zřízenými v rámci bývalého „třetího pilíře“ EU a v souvislosti s rozsáhlými informačními systémy.

Náš strategický cíl

Zlepšit dobrou spolupráci s orgány pro ochranu údajů, zejména s pracovní skupinou zřízenou podle článku 29, aby byla zaručena větší důslednost při ochraně údajů v EU.

V roce 2014 jsme dále aktivně přispívali k činnosti **pracovní skupiny zřízené podle článku 29**, aby byla zaručena větší důslednost při ochraně údajů v EU.

Jako člen této pracovní skupiny evropský inspektor ochrany údajů přispívá k její činnosti plněním části úkolů srovnatelné s částí úkolů, kterou provádí větší orgány pro ochranu údajů. Toto zapojení je však založené na selektivním přístupu a zaměřuje se na oblasti, kde naše účast poskytuje přidanou hodnotu, zejména nahlížením na příslušné otázky z pohledu EU, například u stanoviska pracovní skupiny k oprávněnému zájmu nebo stanoviska k veřejně přístupným údajům. Rovněž jsme se úzce podíleli na stanoviscích ke snímání otisků prstů pomocí přístrojů, k otázce dronů a k internetu věcí.

Přímá spolupráce s vnitrostátními orgány je oblast rostoucího významu v souvislosti s tvorbou rozsáhlých mezinárodních databází, jako jsou EURODAC, Vízový informační systém (VIS), Schengenský informační systém druhé generace (SIS II) nebo celní informační systém (CIS), které vyžadují koordinovaný přístup k dozoru. Tuto spolupráci provádíme navíc k dozoru v této oblasti (viz kapitola 2), který však představuje samostatnou činnost. V roce 2014 jsme stejně jako v roce 2013 zajišťovali sekretariát pro novou koordinační skupinu pro dozor nad systémem SIS II a předsedali koordinačním skupinám pro dozor nad systémy EURODAC, VIS a CIS. K našim úkolům patřilo:

- vhodné plánování včasného přidělování finančních a lidských zdrojů,
- koordinace setkání skupin,

- vypracování a distribuce příslušných dokumentů,
- spolupráce s členy skupin mezi setkáními za účelem přípravy činnosti.

Dne 5. června 2014 se evropský inspektor ochrany údajů zúčastnil **Evropské konference orgánů pro ochranu údajů** ve Štrasburku, kterou spolupořádala Rada Evropy a francouzská Národní komise pro informační technologie a svobody (CNIL, z franc. *Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés*).

Konference se v roce 2014 zaměřila na to, jak mohou orgány pro ochranu údajů lépe spolupracovat v globalizovaném světě. Bylo přijato usnesení, které vyzývá Radu Evropy, aby v rámci svých pokračujících úvah o modernizaci Úmluvy č. 108 o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracovávání osobních dat posílila ochranu práv jednotlivců, zejména zřízením nezávislých orgánů dozoru, které jsou schopné prosazovat dodržování předpisů a vzájemně efektivně spolupracovat.

Mezinárodní konference byla v roce 2014 pořádána orgánem pro ochranu údajů na Mauriciu ve dnech 12. až 16. října.

Na programu bylo několik témat, včetně ochrany soukromí a osobních údajů v rozvojovém světě; dále témata jednotné kontaktní místo: centralizace vs. blízkost; dozor vs. sledování dat; soukromí v digitálním věku – rezoluce Valného shromáždění OSN; elektronické zdravotnictví a ochrana údajů; etika, základní práva a data velkého objemu a neutralita sítě a ochrana údajů. Inspektor se zapojil do workshopu o odpovědnosti a panelové diskuse o „soukromí bez územního omezení“, přičemž ředitel přednesl příspěvek v rámci panelové diskuse o neutralitě sítě.

Významným úspěchem této konference bylo přijetí **ujednání a usnesení o mezinárodní spolupráci v oblasti prosazování předpisů** na uzavřeném zasedání orgánů pro ochranu údajů (konaném ve dnech 13.–14. října). Tento projekt byl projednáván již řadu let a náš úřad příslušná jednání intenzivně podporoval. Rychlý vývoj technologií, jako je cloud computing, data velkého objemu a internet věcí, zdůrazňuje potřebu rámce, který umožní přeshraniční spolupráci orgánů pro ochranu údajů.

Inspektor na uzavřeném zasedání rovněž přednesl krátkou prezentaci o [iniciativě IPEN](#), která vzbudila velký zájem.

Zároveň jsme se nadále účastnili klíčových zasedání nebo poskytovali informace o příslušných dokumentech projednávaných v Radě Evropy (poradní výbory zřízené podle úmluvy č. 108 a Úmluvy o kyberkriminalitě), OECD, APEC, GPEN, francouzsky hovořícím sdružení orgánů pro ochranu osobních údajů (AFAPDP), iberoamerické

síti pro ochranu údajů, Mezinárodní pracovní skupině pro ochranu údajů v telekomunikacích (tzv. berlínské skupině) a na Mezinárodní konferenci inspektorů ochrany údajů a soukromí.

Rovněž jsme se snažili sledovat vývoj v oblasti ochrany údajů v zemích mimo EU a politik ochrany soukromí mezinárodních organizací, jako je UNHCR, a podle potřeby a možností poskytovat v této souvislosti poradenství a připomínky.

SOUDNÍ VĚCI

Právo evropského inspektora ochrany údajů zasahovat do právních sporů předložených Soudnímu dvoru uznal Soudní dvůr Evropské unie ve věcech PNR (věci C-317/04 a C-318/04, usnesení ze dne 17. března 2005). Soudní dvůr při tom vycházel z druhého pododstavce čl. 41 odst. 2 nařízení (ES) č. 45/2001, podle něhož je inspektor „pověřen poradenstvím pro orgány a instituce Společenství pro všechny otázky, které se týkají zpracování osobních údajů“. Tento poradní úkol nezahrnuje jen zpracování osobních údajů těmito orgány nebo institucemi. Soudní dvůr vykládal pravomoci svěřené evropskému inspektorovi ochrany údajů článkem 47 uvedeného nařízení z hlediska jeho úkolů stanovených v článku 41.

V roce 2014 evropský inspektor ochrany údajů zasáhl do několika věcí projednávaných před Soudním dvorem:

- T-115/13 Dennekamp v. Parlament (transparentnost / přístup k dokumentům)

- T-343/13 CN v. Parlament (zveřejňování citlivých osobních údajů na internetové stránce)
- C-615/13 P ClientEarth/PAN Europe (výklad pojmu osobní údaje v souvislosti s transparentností / přístupem k dokumentům a dodržování ustanovení čl. 8 písm. b) nařízení č. 45/2001 i rozdílu mezi základním právem na soukromí a základním právem na ochranu osobních údajů)

V souladu s nařízením (ES) č. 45/2001 je možné proti evropskému inspektorovi ochrany údajů podat žalobu k Soudnímu dvoru Evropské unie (článek 32). K Soudnímu dvoru Evropské unie je například možné se odvolat proti rozhodnutím evropského inspektora ochrany údajů ve věcech stížností (viz kapitola 2). Do dnešního dne předložili věci Soudnímu dvoru tři stěžovatelé. Všichni tři neuspěli.

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM / TRANSPARENTNOST

Jako instituce EU a v souladu s jednacím řádem evropský inspektor ochrany údajů podléhá také nařízení o přístupu veřejnosti k dokumentům z roku 2001. Počet žádostí veřejnosti o přístup k dokumentům evropského inspektora ochrany údajů se během let postupně zvyšuje. V roce 2013 se tento počet zdvojnásobil z 12 žádostí na 24. V roce 2014 jsme řešili 18 žádostí, přičemž 4 z nich byly potvrzující žádosti na naše původní odpovědi.

Vzrůstající počet případů, které v této oblasti řešíme, ukazuje na potřebu podrobnějších pokynů k praktickému provádění nařízení o přístupu veřejnosti k dokumentům. V současnosti pracujeme na konsolidaci metodiky týkající se řešení odpovědí podle nejnovějších postupů. V roce 2015 budeme poskytovat praktické rady orgánům a institucím EU týkající se toho, jak zajistit rovnováhu mezi transparentností a nutností ochrany osobních údajů na základě rozhodnutí Soudního dvora ve věci Bavarian Lager.

SLEDOVÁNÍ TECHNOLOGIÍ

V roce 2014 jsme pokračovali v hodnocení rizik nových technologií pro ochranu soukromí, a to prostřednictvím shromažďování a analyzování příslušných informací. Také jsme mnoha způsoby poskytovali poradenství správcům údajů o technických aspektech dodržování předpisů o ochraně údajů. Níže uvádíme shrnutí této práce, více informací však lze nalézt v plném znění této zprávy i ve [zpravodajích](#) evropského inspektora ochrany údajů.

Stále více zařízení (například osobní zařízení nebo zařízení do auta) je vybaveno rozhraními umožňujícími přenos údajů, které shromažďují.

Panují obavy, že zabezpečení nemusí držet krok s nárůstem shromažďování a předávání osobních údajů. Počet závažných bezpečnostních nedostatků zjištěných v široce rozšířených systémech rovněž stoupá. V roce 2014 bylo zjištěno, že některá z nejoblíbenějších mobilních zařízení jsou zranitelná a umožňují zachycení zdánlivě šifrované komunikace. Bylo též zjištěno, že část kódu mnoha systémů Linux obsahuje chybu, která útočníkům umožňuje obejít bezpečnostní ochranu. Rovněž bylo odhaleno zranitelné místo operačních systémů chytrých telefonů, kde čip odpovědný za komunikaci na síti může překonat všechna omezení, která chrání „chytrou“ část telefonu, a tak získat přístup ke všem informacím uloženým v chytrém telefonu.

V roce 2014 vzbudila řada bezpečnostních nedostatků v široce používaných systémech velký zájem. Některá zranitelná místa dokonce dostala jméno, např. Heartbleed, Gotofail či Poodle. Chyba s názvem Heartbleed² byla objevena v nástroji OpenSSL, oblíbeném šifrovacím nástroji pro internetovou komunikaci. Heartbleed umožňuje číst data, která by měla být chráněna, a přístup k nim.

Zdalo se, že mnoho oblíbených internetových služeb je zranitelných, a podle všeho přijaly nezbytná opatření, aby chybu na svých systémech rychle opravily. Evropské orgány a instituce také zabezpečily své služby. Uživatelé dotčených služeb byli informováni, aby si změnili hesla, jakož i certifikáty používané pro šifrování internetové

komunikace mezi dotčenými internetovými stránkami. I přes všechna tato opatření je možné, že některé servery stále ještě nebyly aktualizovány a nadále dotčený software používají.

V roce 2014 byla zřízena laboratoř politiky v oblasti informačních technologií evropského inspektora ochrany údajů s vybavením a nástroji, pomocí nichž lze posuzovat vlastnosti z hlediska ochrany soukromí určitých produktů nebo systémů, které používáme v rámci naší činnosti v oblasti dozoru.

Laboratoř IT je již v provozu a doplní ji mobilní souprava IT, která umožní provádění ukázek na místě, experimentů nebo technických zkoušek na místě při kontrolách a auditech.

V roce 2014 jsme ve spolupráci s vnitrostátními orgány pro ochranu údajů, vývojáři a výzkumnými pracovníky z průmyslové i akademické sféry a občanské společnosti spustili síť IPEN (Internet Privacy Engineering Network). Cílem této iniciativy je vyvíjet technické postupy, které zohledňují problematiku ochrany soukromí a podporují inženýry, aby mechanismy ochrany soukromí integrovali do internetových norem, služeb a aplikací.

První [workshop](#) na téma sítě IPEN, který se uskutečnil dne 26. září 2014 v Berlíně, byl koncipován tak, aby poskytl praktické rady ohledně zjišťování nedostatků v ochraně soukromí ve stávajících technologiích a vývoje užitečných řešení.

V návaznosti na úspěch prvního workshopu se iniciativa IPEN nyní zaměřuje na rozvoj a řešení určených projektů. IPEN bude dále zkoumat způsoby vývoje technologií, které jsou přívětivé z hlediska ochrany soukromí, a možnosti zajištění, aby se ochrana soukromí stala pro všechny vývojáře informačních technologií prvkem zásadního významu.

V souladu s poskytováním poradenství normotvůrcům EU jsme v listopadu 2014 na zasedání pracovní skupiny Evropské komise pro správu a ochranu soukromí, na němž se diskutovalo o zavedení spolupracujících inteligentních dopravních systémů (C-ITS), informovali o platném rámci EU pro ochranu údajů, jakož i o příslušných prvcích reformy. Hledisko ochrany soukromí je pro

2 CVE-2014-0160.

zavedení systémů C-ITS velmi důležité, protože by bylo možné data z nich zneužít pro účely profilování nebo sledování. V této iniciativě budeme pokračovat i v roce 2015.

Na základě naší způsobilosti poskytovat poradenství správcům údajů ohledně technických opatření, jejichž účelem je efektivní ochrana údajů v informačních systémech, připravujeme pokyny pro konkrétní oblasti IT. Tyto pokyny budou k dispozici během roku 2015.

V roce 2012 nám bylo oznámeno systematické blokování veškerého přístupu ze [sítě Tor](#) na některých internetových stránkách EU. Přestože jako důvod pro toto restriktivní opatření byly uvedeny obavy o bezpečnost sítě, poukázali jsme na to, že regulační rámec EU výslovně uznává anonymní komunikaci a že je zapotřebí řádně posoudit nezbytnost a přiměřenost tohoto opatření. V důsledku toho byla příslušná bezpečnostní politika přezkoumána a síť Tor již není systematicky blokována, což mohou využít evropští i jiní občané, kteří chtějí nebo potřebují chránit své soukromí při prohlížení internetu.

Naše technologické odborné znalosti a odborné znalosti v oblasti politiky IT hrají významnou úlohu. Pokud jde o úkol evropského inspektora ochrany údajů spolupracovat s jinými orgány pro ochranu údajů. V roce 2014 jsme se zúčastnili několika zasedání pracovních nebo dílčích skupin. Navštívili jsme také sídlo agentury eu-LISA, Evropské agentury pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, v Tallinnu, abychom zvýšili povědomí o záležitostech týkajících se ochrany údajů a zahájili diskuse o IT a řízení bezpečnosti těchto informačních systémů. Tato návštěva nesouvisela s kontrolou, kterou jsme zahájili ve štrasburském sídle agentury eu-LISA na konci roku 2014, abychom prověřili bezpečnost a provozní řízení systému.

Mimo jiné jsme také přispěli k práci Komise v oblasti politiky týkající se inteligentních měřicích přístrojů a sítí a k jejímu vývoji přístupu pro používání technologie označované jako cloud computing ve veřejné správě.

HLAVNÍ CÍLE PRO ROK 2015

Pro rok 2015 byly v rámci celkové strategie na období 2015–2019 vybrány následující cíle. Výsledky budou oznámeny v roce 2016.

Dozor a vynucování

V roce 2015 budeme nadále prosazovat odpovědnost subjektů EU při zpracovávání osobních údajů.

- **Knihovna zkušeností**
Na základě desetiletých zkušeností s uplatňováním nařízení č. 45/2001 vytvoříme interní rejstřík naší judikatury, abychom zajistili katalogizaci našich cenných odborných znalostí
- **Nařízení č. 45/2001**
Na základě našich rozsáhlých zkušeností budeme spolupracovat s Evropským parlamentem, Radou a Komisí, abychom zajistili, že stávající pravidla stanovená v nařízení č. 45/2001 jsou uvedena do souladu s obecným nařízením o ochraně údajů.
- **Školení a interakce**
Budeme pokračovat ve školení a vedení subjektů EU z hlediska toho, jak mají co nejlépe dodržovat pravidla ochrany údajů v praxi, přičemž se zaměříme na typy zpracování údajů, které představují vysoké riziko pro jednotlivce. Se subjekty EU budeme nadále v úzkém kontaktu a budeme jim nabízet příslušné odborné znalosti a poradenství, což nám následně pomůže zlepšit praktickou znalost jejich situace.
- **Inspektoři ochrany údajů**
V úzké spolupráci s inspektory ochrany údajů budeme nadále podporovat orgány a instituce EU při posunu od přístupu založeného pouze na dodržování předpisů k přístupu založenému na odpovědnosti. Budeme s nimi pracovat zejména na vypracování posouzení dopadu na soukromí údajů a oznámení porušení ochrany údajů.
- **Koordinovaný dozor**
Budeme nadále dohlížet na rozsáhlé informační systémy v úzké spolupráci s vnitrostátními orgány pro ochranu údajů,
- **Kontroly**
Zlepšíme metodiku kontrol a návštěv, zejména vypracujeme efektivnější metodu kontrol informačních systémů.

Politika a konzultace

V rámci plnění strategie evropského inspektora ochrany údajů na období 2015–2019 jsme pro svoji práci v oblasti politiky a konzultací v roce 2015 určili pět klíčových oblastí:

- **Data velkého objemu a jednotný digitální trh**
Představíme vizi, jak by EU měla zajistit, aby jednotlivci mohli uplatňovat kontrolu uživatelů a využívat výhod dat velkého objemu, a zabezpečit, aby organizace a podniky jednaly transparentně a byly odpovědné za zpracování osobních údajů, jež mají na starosti. Rozvineme aktivní debatu na základě našeho předběžného stanoviska k právu v oblasti hospodářské soutěže, ochraně spotřebitele, soukromí a digitálnímu hospodářství účastí na akcích a diskusích s regulačními orgány.
- **Dokončení reformy rámce pro ochranu údajů**
Do léta roku 2015 uspořádáme pro orgány informační zasedání, abychom je informovali a pomohli jim najít praktická a pružná řešení při nadcházejících třístranných rozhovorech o obecném nařízením o ochraně údajů a směrnici o ochraně údajů v rámci spolupráce v oblasti prosazování předpisů. V úzké spolupráci s vnitrostátními orgány dozoru se rovněž zaměříme na provádění nových pravidel. Zejména pomůžeme s přípravami na hladký přechod na novou Evropskou radu pro ochranu údajů, aniž by bylo dotčeno budoucí rozhodnutí společných normotvůrců ohledně organizace sekretariátu rady. Zapojíme se do úvodní politické diskuse o vypracování prováděcích nebo odvětvových právních předpisů, jako je například jakýkoli návrh na reformu směrnice 2002/58/ES.
- **Mezinárodní dohody**
Budeme aktivně spolupracovat s orgány a institucemi EU, abychom zajistili řádné a důsledné zohledňování zásad ochrany údajů při jednáních o mezinárodních dohodách o obchodu i prosazování práva, jako jsou transatlantické obchodní a investiční partnerství, dohoda o obchodu se službami (TISA) a „bezpečný přístav“ a plánované automatické obnovení dohody se Spojenými státy o Programu pro sledování financování terorismu. Rovněž nabídneme své odborné znalosti a pomoc tam, kde to bude vhodné, při monitorování stávajících dohod, jako

jsou dvoustranné dohody o jmenné evidenci cestujících (PNR).

- **Příprava tvůrců politik v oblasti vnitřních věcí**
Ve spolupráci s odborníky z Komise chceme připravit pokyny týkající se začlenění pravidel a zásad ochrany údajů do návrhů a politik o vnitřní bezpečnosti, správě hranic a migraci. Nový Evropský program pro bezpečnost musí zahrnovat větší soulad mezi různými zákony o ochraně údajů v této oblasti a důslednost dozoru nad rozsáhlými informačními systémy. U konkrétních opatření, jako je směrnice EU o jmenné evidenci cestujících a balíček týkající se „inteligentních hranic“, kde diskuse stále probíhají, jsme nabídli, že budeme spolupracovat s orgány na nalezení způsobů, jak minimalizovat míru, do jaké tato opatření zasahují do práv na soukromí a ochranu údajů velkého počtu osob, na něž mohou mít vliv. Naše poradenství bude vycházet z nejnovější judikatury, zejména z rozsudku Soudního dvora Evropské unie týkajícího se směrnice o uchování údajů ve věci Digital Rights Ireland. Vypracujeme také podkladový dokument, který se bude zabývat koncepcemi nutnosti a přiměřenosti, zejména na základě nejnovější judikatury, a způsobem, jakým by měly být uplatňovány na návrhy, které mají vliv na ochranu údajů.
- **Dohodnutí pracovních metod s orgány a institucemi EU**
Jak jsme oznámili ve strategickém dokumentu, budeme usilovat o dohodnutí účinných způsobů spolupráce s orgány a institucemi, v případě potřeby formou memoranda o porozumění, při plnění naší politické a poradní úlohy. Budeme požadovat zpětnou vazbu týkající se významu našeho poradenství. V tomto ohledu budeme vycházet z naší nedávné úzké spolupráce s italským předsednictvím o návrhu směrnice o automatické výměně informací o bankovních účtech mezi správci daně. V otázkách společného zájmu budeme nadále úzce spolupracovat s Agenturou Evropské unie pro základní práva.

Spolupráce

Naším cílem je, aby Evropská unie vystupovala jednotně v otázkách ochrany soukromí a údajů. Hlavní hnací silou naší strategie proto bude úzká spolupráce s partnerskými orgány pro ochranu údajů.

- **Koordinovaný dozor**
Nadále budeme upřednostňovat efektivní a loajální zapojení do koordinovaného dozoru

nad systémy CIS, EURODAC, IMI, SIS II a VIS a jeho podporu. Naším cílem je přejít u systémů bývalého „třetího pilíře“ na konsolidovanější a efektivnější model správy.

- **Pracovní skupina zřízená podle článku 29**
S touto pracovní skupinou budeme úzce spolupracovat nejenom, abychom zajistili hladký přechod na Evropskou radu pro ochranu údajů, ale také při vypracovávání politických stanovisek a přispívání k nim jak na zasedáních podskupiny, tak na plenárních zasedáních, v případě potřeby v roli zpravodaje, a při provozním dozoru nad agenturami EU a informačními systémy.
- **Země, které nejsou členy EU, a mezinárodní organizace**
Budeme podporovat globální alianci s orgány pro ochranu údajů a soukromí s cílem najít technická a regulační řešení klíčových problémů v oblasti ochrany údajů, jako jsou data velkého objemu, internet věcí a hromadné sledování. Rovněž se budeme plně angažovat v diskusích o ochraně údajů a soukromí na mezinárodních fórech, včetně Rady Evropy a OECD.

Politika v oblasti IT

- **Digitalizace ochrany údajů**
Jednou z našich hlavních činností, abychom tento strategický cíl splnili, bude zlepšit naše kontakty se zúčastněnými stranami, zejména s odbornou obcí, abychom vytvořili lepší interdisciplinární spolupráci v oblasti ochrany údajů již od návrhu a standardního nastavení ochrany údajů.
- **Síť IPEN (Internet Privacy Engineering Network)**
Nadále se budeme zaměřovat na ochranu údajů a soukromí z technického hlediska. Vzhledem k tomu, že síť IPEN sdružuje odborníky na technologie z orgánů pro ochranu údajů, průmyslu, akademické obce a občanské společnosti, což ji odlišuje od jiných sítí, zaměřuje se její práce na praktické problémy. V roce 2015 se síť bude dále rozšiřovat a pokračovat v činnostech zahájených v roce 2014.
- **Sledování technologií**
Naše aktivity v oblasti sledování technologií budou více vidět a budou zpřístupněny ostatním zúčastněným stranám, aby z nich mohly čerpat informace pro svoji práci. Nejen, že budeme informovat o našich vlastních činnostech a o spolupráci s orgány pro ochranu údajů

a skupinami odborníků na technologie na úrovni EU, ale zpřístupníme také naše zprávy veřejnosti.

- **Pokyny týkající se technologie a ochrany údajů**
V roce 2015 budou dokončeny pokyny pro konkrétní technické oblasti, jako jsou mobilní zařízení, webové služby a cloud computing, doplněné pokyny ke specifickým oblastem, jako je řízení rizik, s cílem podporovat kulturu ochrany údajů v orgánech EU, které podléhají dozoru evropského inspektora ochrany údajů.
- **Bezpečnost IT**
Význam řízení bezpečnosti IT v průběhu let vzrostl. Nadále budeme rozvíjet naše odborné znalosti v oblasti bezpečnosti IT a jejího systematického uplatňování z pozice orgánu dozoru při kontrolách a auditech, které provádíme, a z pozice partnera v rámci spolupráce s komunitou zabývající se bezpečností IT, se zvláštním zaměřením na orgány EU.

Ostatní oblasti

Informace a komunikace

Rok 2015 je pro evropského inspektora ochrany údajů rokem změn. Nový mandát a strategie vytvářejí atmosféru očekávání ohledně toho, čeho lze v následujících pěti letech dosáhnout. To se odráží v několika hlavních projektech v oblasti informací a komunikace, které budou realizovány. Patří k nim:

- **Nová vizuální identita**
Významným projektem v roce 2015 bude změna naší vizuální identity, která bude obnášet vytvoření nového loga a grafiky. Na základě změny vizuální identity bude potřeba aktualizovat také veškeré komunikační materiály evropského inspektora ochrany údajů (např. propagační materiály, publikace, internetové stránky atd.). Proto se bude jednat o dlouhodobý projekt, jelikož budeme nadále používat stávající materiály a aktualizovat je, jakmile nám dojdou nebo jakmile již nebude možné je dále používat.
- **Aktualizace internetových stránek evropského inspektora ochrany údajů**
Zároveň provedeme několik zásadních technických aktualizací našich internetových

stránek a využijeme této příležitosti k oživení jejich vzhledu a dojmu, který vyvolávají.

- **Srozumitelný jazyk**
V posledních letech jsme učinili obrovský pokrok při plnění cíle používat srozumitelný jazyk. Naším prvořadým cílem je zvrátit představu, že ochrana údajů je přehnaně právní a technickou záležitostí. To zůstává naší prioritou, a proto se i v roce 2015 budeme nadále jasně vyjadřovat, abychom lépe přiblížili technické otázky, a budeme uvádět příklady, s nimiž se může široká veřejnost ztotožnit.

Řízení zdrojů a profesionalizace funkce lidských zdrojů

Nový mandát a strategie evropského inspektora ochrany údajů přinese změny, které budou mít dopad na naši práci v oblasti lidských zdrojů a dále zatíží rozpočet, který se několik let v rámci úsporných opatření stále snižuje.

- Některé z těchto změn, jako je pravděpodobné přijetí nového nařízení o ochraně údajů, které nahradí směrnici 95/46/ES, mohou mít přímý vliv na organizační strukturu evropského inspektora ochrany údajů, zejména pokud bude evropskému inspektorovi ochrany údajů svěřeno zajišťování sekretariátu nové Evropské rady pro ochranu údajů, jak navrhuje Komise. Proto rozpočet na rok 2015 již zahrnuje novou hlavu III nazvanou Evropská rada pro ochranu údajů a v druhé polovině roku bude zřízena pracovní skupina pro Evropskou radu pro ochranu údajů.
- V roce 2015 vypracujeme dva dokumenty, které se budou zabývat způsoby zvyšování odpovědnosti a etickým rozměrem naší instituce: nový kodex chování pro tým inspektorů a zásady oznamování nekalých praktik formulované v návaznosti na doporučení evropského veřejného ochránce práv.

V rámci snahy jít příkladem budeme velmi úzce spolupracovat s inspektorem ochrany údajů evropského inspektora ochrany údajů na posouzení dopadu oznámení týkajících se ochrany údajů na soukromí a na jejich revizi po vstupu nového služebního řádu v platnost.

www.edps.europa.eu

Úřad pro publikace

ISBN 978-92-9242-083-3

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ